

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: TO-1T/56/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622010261
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Šatková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4622010261.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Janou Šatkovou, v trestnej veci obžalovaného J. A. pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona a iné, na hlavnom pojednávaní v Nitre dňa 28.08.2023, takto

rozhodol:

obžalovaný
J. A., narodený XX.XX.XXXX v Topoľčanoch,
trvale bytom W., bez prihlásenia I.. T.. U. XXXX/X, W.
t.č. od 01.02.2022 vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Nitra,

sa uznáva vinným, že:

dňa 01.02.2022 v čase okolo 15:30 hod. v Topoľčanoch, na Ul. T.. U. XXXX/X v byte č. X na prízemí po predchádzajúcej slovnej výmene názorov nútil poškodenú - svoju J. G. A., Q.. XX.XX.XXXX, aby mu dala peniaze vo výške 300,- Eur, inak ju zabije, následne v byte vypol elektrikú, čoho sa poškodená zľakla a v obave o svoj život a život svojho 17-mesačného vnuka ušla s vnukom v náručí von z bytu a zavolala hliadku Mestskej polície, čím týmto konaním vzbudil u poškodenej G. A., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom T.. U. XXXX/X, obavu o svoj život a zdravie,

teda:

v bode 1
iné hrozbou násillia nútil, aby niečo konal a spáchal čin na chránenej osobe - blízkej osobe a osobe vyššieho veku,
tým spáchal:

v bode 1
zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona,

Za to samu ukladá:

Podľa § 189 odsek 2 Trestného zákona, nezistiac poľahčujú okolnosť podľa § 36 Trestného zákona, zistiť príťažujúce okolnosti podľa § 37 písmeno h), písmeno m) Trestného zákona, postupom podľa § 38 odsek 2, odsek 5 Trestného zákona, § 41 odsek 2 Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona súd zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Topoľčany sp. zn. Pv 56/22/4406 podanej na Okresný súd Topoľčany dňa 24.06.2022 Okresný súd Topoľčany prejednal trestnú vec obžalovaného J. A. stíhaného v bode 1/ pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona a bode 2/ pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno j) Trestného zákona.

Okresný súd Topoľčany rozsudkom sp. zn. 1T/56/2022 zo dňa 29.03.2023 uznal obžalovaného vinným v oboch bodoch obžaloby. Krajský súd v Nitre podľa § 321 odsek 1 písmeno a), písmeno b), písmeno c), odsek 3 Trestného poriadku zrušil odvolaním napadnutý výrok rozsudku súdu 1. stupňa vo výroku o vine v bode 1. a celý výrok o treste, podľa § 322 odsek 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu 1. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Okresný súd Nitra (ďalej len „súd“) ako príslušný súd, po vrátení veci túto potrebnom rozsahu znovu prejednal.

Obžalovaný vinu zo spáchania skutku v bode 1/ obžaloby popieral. Na hlavnom pojednávaní dňa 04.08.2023 uviedol, že keď prišiel domov, mama na ňom videla, že mal vypité, poslala ho von. Keď sa vrátil z vonku, išiel si ľahnúť, našiel rozbitú umelú fľašu. Začal sa s mamou hádať. Poškodená - matka ho posielala von, obžalovaný jej povedal, že nemám kam ísť. Od matky pýtal peniaze vo výške 450 eur, ktoré jej dal na nájom, lebo ho vyhodila na ulicu ako prašivého psa. Nevyhrážal sa jej, nevydieral ju. Poškodená mu povedala, že volá policajtov. Chvíľu bolo ticho a potom prešla okolo neho aj s malým, že im ide otvoriť. On zamkol dvere, nechcel byť s policajtami, lebo mal vypité. Uviedol, že netušil, o čom sa rozprávali. Zobral si bundu, išiel von cez okno, kde ho už čakali policajti. Začali ho ťahať k zemi, zhodili na zem, naskákali na neho, kľáčali na ňom. Nevedel dýchať, má na pľúcach nádor. Priznal, že vypol v byte elektrinu, ale nevedel uviesť, prečo. Býval u mamy, prala mu, varila. Pomáhal jej finančne, čo matka chcela, to jej kúpil, alebo jej doložil peniaze. Rovnako aj malému kúpil, čo bolo potrebné, zarábala na to, aby pre seba mal peniaze. Mama mu nemusela dávať peniaze, na bankovom účte mal vlastné.

Poškodená G. A., matka obžalovaného, menila postoj ku skutku obžalovaného, vinu obžalovaného zľahčovala, menila svoje výpovede.

Na hlavnom pojednávaní dňa 04.08.2023 uviedla, že obžalovaný od nej mal pýtať peniaze za bývanie, 300 eur, lebo ho opitého posielala preč. Nevedel svoje číslo účtu, tak mu povedala, že mu pôjde zobrat peniaze. Že by sa jej vyhrážal, nevie, kde sa to nabralo. Zrazu len zazvonili policajti, tak išla otvoriť, neutekala z bytu von. Otvorila dvere, boli tam traja policajti, ktorých volala, lebo syn kričal a nemohla ho utíšiť, povedala jednému z nich, čo sa u nich v byte deje. O vyhrážaní nepadlo ani slovo. Po prečítaní obsahu zápisnice z výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 02.02.2022 o 19:00 hod., na č.l. 67 spisu, uviedla, že tam uvedené nepovedala.

Na hlavnom pojednávaní dňa 28.08.2023, po vykonaní dôkazu prehratím obrazovo - zvukového záznamu z jej výsluchu zo dňa 02.02.2022 o 19:00 hod. na č.l. 73 spisu, k výpovedi svedka - poškodeného na č.l. 60-64, ktorého prepis je na č.l. 65-72 spisu, poškodená uviedla, že čo je tam uvedené, je pravda. V tejto výpovedi poškodená súvisle, jasne, zreteľne, bez rozrušenia popísala priebeh skutku. Okrem iného uviedla, že „...kopal do tých dverí a len peňáže a peňáže a tých 300,- Euro, lebo on ma zabije.“, „...načo som volala policajtov, on ma aj tak zabije, aj tak.“, „...ale tí peňáže furt pýtal. Furt tých 300,- Euro. A že ma zabije a zabije.“, „Dáš mi tí peňáže, lebo potom ťa zabijem a budeš vidieť čo dorobím!“ Poškodená vo svojej výpovedi uviedla, že tieto vyhrážky obžalovaného z cieľom získania finančných prostriedkov od poškodenej počuli pri služobnom zákroku aj policajti.

Svedok R. Š. uviedol, že pri príchode na miesto služobného zákroku stála poškodená pred činziakom s dieťaťom na rukách, dieťa malo oblečené len pančušky, zabalené v červenej bunde. Poškodená bola rozrušená a plakala. Keď išli do bytu, obžalovaný kričal, že keď matka behne do bytu, že ju zareže ako sviňu a živá odtiaľ nevyjde. Nadávky smerovali voči matke, neskôr začali smerovať voči hliadke.

Svedok U. F. potvrdil, že po príchode na miesto služobného zákroku poškodená stála vonku z bytu s dieťaťom na rukách, bola vyplašená. Zabúchali sme na dvere, obžalovaný bol mimoriadne agresívny, vykrikoval na matku, že ju zareže ako sviňu, má taký pocit, že ju zabije, že je to kurva. Poškodená bola neustále s policajtni na chodbe, vyhrážky počula, obžalovaný kričal. Obžalovaný povedal, že pokiaľ niekto z nich vstúpi do bytu, určite prvého zareže. Potom už len vykrikoval, bolo počuť bucht z bytu.

Svedok R. J. uviedol, že poškodená ako oznamovateľka čakala pred bytovkou, s malým dieťaťom na rukách. Presunuli sa k bytu, kde kolega Štuchal komunikoval najprv s oznamovateľkou. Potom obžalovaný vykrikoval, že ich do bytu nepustí. Kolega Š. poslal oznamovateľku s dieťaťom preč. Potom začal obžalovaný vykrikovať na policajtov, že keď vstúpia do bytu, jeden z nich to dostane.

Skutkový stav zistený vo výroku rozsudku bol preukázaný aj z prečítaných listinných dôkazov postupom podľa § 269 Trestného poriadku - záznamu mestskej polície Topoľčany o zadržaní zo dňa 01.02.2023, úradným záznamom Obvodného oddelenia PZ Topoľčany zo dňa 01.02.2023, zápisom o dychovej skúške vykonanej u obžalovaného dňa 01.02.2022 o 19:21 hod. Súd ďalej na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: lustrácia v Sociálnej poisťovni, potvrdenie o výberoch z bankomatu, poukazy na úhradu, rodný list A. A., pracovná zmluva a dodatok k pracovnej zmluve obžalovaného s H. S. N., zápočtový list obžalovaného, vyhlásenie pri prijatí do zamestnania, zápisnica o výsluchu svedka Y. H., zápisnica o výsluchu svedka, oboznámením podstatného obsahu v spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/148/2007, sp. zn. 2T/26/2007, sp. zn. 3T/69/2005, sp. zn. 1T/41/2014, sp. zn. 2T/110/2016.

Zo znaleckého posudku znalca J. P. T., R. znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria č.16/2022 zo dňa 17.02.2022 súd zistil, že obžalovaný je závislý od viacerých psychoaktívnych látok (kanaboidy, opiody, psychostimulanciá), závislosť je však v remisii (neaktívna závislosť pri abstinencii od psychoaktívnych látok okrem alkoholu). Nie je obžalovanému potrebné uložiť žiadne ochranné liečenie, lebo absolvoval už mnoho liečení a aktuálne sa aj ambulantne psychiatricky lieči a k žiadnej ochrannej liečbe nie je motivovaný. Preto by ochranná liečba nemohla plniť svoj účel. V čase spáchania skutku išlo u obžalovaného o jednoduchú alkoholovú opitnosť.

Z lekárskej správy z psychiatrického vyšetrenia zo dňa 03.02.2022 bolo preukázané, že obžalovanému bol predpísaný k užívaniu liek Chlorprothixen. Z odborného vyjadrenia J. Y. oboznámeného na hlavnom pojednávaní dňa 04.08.2023 vyplýva, že Chlorprothixen je antipsychotikum, pri ktorom je požívanie alkoholu kontraindikované.

Po vykonanom dokazovaní súd zhodnotil dôkazy týkajúce sa skutku, nezávisle podľa vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom zvážení všetkých okolností jednotlivito aj v ich súhrne, nezávisle od toho, či tento obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Súd mal z vykonaného dokazovania jednoznačne preukázané, že skutok v bode 1/ obžaloby sa stal tak, ako je uvedený v skutkovej vete tohto rozsudku. Vykonané dôkazy zároveň preukázali, že skutok spáchal obžalovaný, a tento svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2, písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona, pretože obžalovaný iného hrozbou násilia nútil, aby niečo konal a spáchal čin na chránenej osobe - blízkej osobe a osobe vyššieho veku.

Súd konanie obžalovaného vyhodnotil z hľadiska zavinenia ako konanie v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Trestného zákona, pretože obžalovaný jednoznačne a celkom nepochybné chcel pod hrozbou násilia vynútiť od matky peniaze.

Obžalovaný je z protiprávneho konania usvedčovaný svedeckou výpoveďou poškodenej - matky G. A., ktorá okrem iného vypovedala, že sa jej obžalovaný vyhrážal, že ak jej nedá peniaze, tak ju zabije: „Zabijem ťa, keď mi nedáš peniaze. Tých 300 eur, lebo ma zabije.“ „Dáš mi tie peniaze, lebo ťa potom zabijem a budeš vidieť, čo dorobím!“. Obžalovaný svoje úmyselné konanie umocnil tým, že v byte vypol elektrinu, čím deklaroval svoje hrozby a zvýšil nátlak na poškodenú s cieľom získania finančných prostriedkov. Z konania je tiež usvedčený svedkami Š., F. G. J., ktorí podrobne popísali služobný zákrok, konanie obžalovaného aj poškodenej.

Pokiaľ ide o obhajobu obžalovaného, súd dospel k záveru, že táto bola účelová, a nie je spôsobilá zbaviť ho trestnej zodpovednosti. Navyše bola vyvrátená výpoveďami svedkov a vyššie uvedenými nepriamymi

dôkazmi. Súbor priamych i nepriamych dôkazov vytvára ucelený celok a preukazuje vinu obžalovaného. Súd sa nestotožnil s obranou obžalovaného, že sa matke nevyhráždil a nikdy ju nevydieral, pretože o tom nepredložil žiadny dôkaz, ani žiadny taký dôkaz na hlavnom pojednávaní produkovaný nebol.

K osobným pomerom obžalovaného súd z listinných dôkazov, predovšetkým z odpisu z registra trestov a výpisu z Centrálnej evidencie priestupkov a správnych deliktov, a tiež z pripojených súdnych spisov zistil, že obžalovaný bol v minulosti bol už viackrát súdne trestaný, celkovo má sedem záznamov v registri trestov, z toho jedenkrát sa na neho hľadí, ako by nebol odsúdený. Následné odsúdenia sú majetkového a násilného charakteru. V piatich prípadoch mu boli ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré zrejme nevedli k jeho náprave, keďže vždy po ich výkone sa opätovne dopustil ďalších skutkov. Naposledy bol odsúdený Okresným súdom Topoľčany pod sp. zn. 2T/110/2016 dňa 22.02.2017, kedy bol uznaný vinným z prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písmeno a), písmeno b), písmeno c) Trestného zákona a § 360 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok a 4 mesiace v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý vykonal dňa 13.11.2017.

Trestnej činnosti bod bodom 1/ obžaloby, sa mal navyše dopustiť na svojej matke, s ktorou žil v spoločnej domácnosti. Okrem vyššie uvedeného súd prihliadol aj na skutočnosť, že obžalovaný bol v minulosti od 07.07.2018 osemkrát priestupkovo prejednávaný, z toho jedenkrát pre priestupok proti verejnému poriadku a v siedmich prípadoch pre priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, a to aj voči svojej matke, ku ktorej sa mal pod vplyvom alkoholu správať vulgárne a fyzicky ju napádať. Z uvedeného je zrejme, že sa jedná o špeciálneho recidivistu, ktorý sa opakovane dopúšťa rovnakej trestnej činnosti.

Pri ukladaní trestu za oba skutky uvedené v obžalobe, a to pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona a pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona, vychádzal súd zo základných zásad ukladania trestov, ktoré sú upravené v ustanovení § 34 Trestného zákona, a s dôrazom na zásadu zákonnosti uložil obžalovanému trest, zohľadniac pritom všetky kritériá, ktoré sú rozhodujúce nielen pre druh trestu, ale aj pre jeho výmeru. Súd tak náležite prihliadol najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, tiež poľahčujúce a priťažujúce okolnosti a bral tiež do úvahy osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Z poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 Trestného zákona súd nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Z priťažujúcich okolností súd u obžalovaného zistil okolnosť uvedenú v § 37 písmeno h) Trestného zákona, keďže svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty viacerých trestných činov- zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písmeno c), písmeno e) Trestného zákona a prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona. Tiež súd prihliadol na priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písmeno m) Trestného zákona, pretože obžalovaný už bol v minulosti (pred spáchaním prejednávaných skutkov) za trestný čin odsúdený.

Súd ukladal podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Druh trestu bol v danom prípade jednoznačne určený zákonným ustanovením pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, ktorý stanovuje trestnú sadzbu trest odňatia slobody na 4-10 rokov.

Obžalovaný sa dopustil opätovne zločinu podľa § 38 odsek 5, preto súd upravil dolnú hranicu trestnej sadzby tak, že túto zvýšil o jednu polovicu ($10-4 = 6$ rokov:2 = 3 roky, $3+4 = 7$ rokov - 10 rokov).

Následne podľa § 41 odsek 2 súd zvýšil aj hornú hranicu trestnej sadzby o 1/3 - inu, pretože ukladal trest úhrnný. ($10 \times 12 = 120$, $120:3 = 40$ m, $40+10 = 13$ rokov a 4 mesiace). Súčasne použitie § 41 odsek 2 a § 38 odsek 5 Trestného zákona je možné podľa rozhodnutia NS SR 5Tdo 66/2019, podľa ktorého nedochádza k interakcii medzi ustanovením § 41 odsek 2 Trestného zákona a § 38 odsek 4 až 6 Trestného zákona, a preto je ustanovenie § 38 odsek 7 Trestného zákona obsolétne.

Súd dospel k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 Trestného zákona tak v oblasti generálnej ako aj individuálnej prevencie bude v prejednávaní veci dosiahnutý uložením trestu odňatia slobody na samej dolnej hranici takto upravenej trestnej sadzby, teda vo výmere 7 rokov. Takto uložený trest podľa názoru súdu zodpovedá všetkým okolnostiam prípadu i osobe páchatela, je primeraný a schopný splniť funkciu

ochrany spoločnosti i prevencie (individuálne i generálnej) a zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Na výkon uloženého trestu zaradil súd obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, použijúc pri tom ustanovenie § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, pretože obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním týchto trestných činov vo výkone trestu odňatia slobody, naposledy s poukazom na odsúdenie Okresným súdom

Nikto z poškodených si náhradu škody v tomto konaní neuplatňoval, preto súd o nej ani nerozhodoval.

Zohľadniac všetky vyššie podrobne rozpísané skutočnosti, rozhodol súd po dôkladnej úvahe tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

; Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (Okresný súd Nitra), a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa oznámenia rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy. Právo podať odvolanie nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.